

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P8_TA(2017)0098

A pálmaolaj és az esőerdők irtása

Az Európai Parlament 2017. április 4-i állásfoglalása a pálmaolajról és az esőerdők irtásáról (2016/2222(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az ENSZ 2015–2030-as időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési céljaira,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezménye Felelősek 21. Konferenciája (COP21) során elért Párizsi Megállapodásra,
- tekintettel az uniós fogyasztás erdőirtásra gyakorolt hatásáról szóló bizottsági technikai jelentésre (2013-063)¹,
- tekintettel a Bizottság „Az erdőirtás és az erdőpusztulás okozta kihívások kezelése az éghajlatváltozás és a biodiverzitás csökkenése elleni küzdelemben” című, 2008. október 17-i közleményére (COM(2008)0645),
- tekintettel a pálmaolaj teljes mértékben fenntartható ellátási láncának 2020-ig történő megvalósítását és az illegális erdőirtás 2020-ig történő felszámolását támogató, „Az erdőirtás felszámolása az európai országokkal kapcsolatban álló mezőgazdasági termékláncokban” című, 2015. december 7-i amszterdami nyilatkozatra,
- tekintettel az amszterdami nyilatkozatot aláíró öt tagállam, vagyis Dánia, Németország, Franciaország, az Egyesült Királyság és Hollandia által tett ígéretre, mely szerint a pálmaolaj-ágazat 100%-os fenntarthatóságának 2020-ig történő biztosítását célzó terv kormányzati támogatást fog kapni,
- tekintettel az alacsony szénkibocsátással járó mobilitásra vonatkozó, 2016 júliusi európai stratégiára, valamint a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló, 2016. november 30-i bizottsági javaslatra (átdolgozás) (COM(2016)0767),
- tekintettel a Bizottság által megrendelt és finanszírozott, „Az Unióban felhasznált bioüzemanyagoknak a földhasználat megváltozására gyakorolt hatása: A területekre

1

és az üvegházhatású gázokra gyakorolt hatások számszerűsítése” című, 2016. október 4-i tanulmányra,

- tekintettel a „Globiom: a bioüzemanyagokra vonatkozó 2020 utáni politika alapjai” című jelentésre,
 - tekintettel a fenntartható bioüzemanyagok tanúsítására szolgáló uniós rendszerről szóló, 18/2016. számú számvevőszéki különjelentésre,
 - tekintettel az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményére,
 - tekintettel a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezményre (CITES),
 - tekintettel a Biológiai Sokféleség Egyezményhez csatolt, a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről és a hasznosításukból származó előnyök igazságos és méltányos megosztásáról szóló, 2010. október 29-én Japánban, Nagojában elfogadott és 2014. október 12-én hatályba lépett Nagojai Jegyzőkönyvre,
 - tekintettel a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégiára és az ahhoz kapcsolódó félidős felülvizsgálatra¹,
 - tekintettel a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós stratégia félidős értékeléséről szóló, 2016. február 2-i állásfoglalására²,
 - tekintettel a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) 2016-ban Hawaiiin rendezett természetvédelmi világkongresszusára, valamint az ott elfogadott, a pálmaolaj elterjedése és az azzal kapcsolatos műveletek biológiai sokféleségre gyakorolt hatásainak enyhítéséről szóló 66. számú indítványra,
 - tekintettel az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére, valamint a Fejlesztési Bizottság, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére (A8-0066/2017),
- A. mivel az Európai Unió ratifikálta a Párizsi Megállapodást, és alapvető szerepet kellene játszania az éghajlatváltozás elleni küzdelem, valamint a környezetvédelem és a fenntartható fejlődés terén meghatározott célkitűzések elérésében;
- B. mivel az Unió közreműködött a pálmaolaj kérdéséhez szorosan kapcsolódó fenntartható fejlesztési célok (vagyis a 2., 3., 6., 14., 16., 17., és különösen a 12., 13. és 15. cél) kitűzésében;
- C. mivel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend keretében az Unió elkötelezte magát amellet, hogy 2020-ra világszerte előmozdítja

¹ Az „Életbiztosításunk, természeti tőkénk: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia” című bizottsági közlemény (COM(2011)0244).

² Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0034.

az összes erdőtípus fenntartható kezelését, megállítja az erdőirtást, helyreállítja a pusztuló erdőket és jelentősen növeli az erdősítés és az újraerdősítés mértékét; mivel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend keretében az Unió amellet is elkötelezte magát, hogy gondoskodik a fenntartható fogyasztási és termelési mintákról, ösztönzi a vállalatokat arra, hogy fogadjanak el fenntartható gyakorlatokat és jelentéstételi ciklusaikba építsék be a fenntarthatóságra vonatkozó információk nyújtását is, valamint vállalta, hogy 2020-ra a nemzeti szakpolitikákkal és a globális prioritásokkal összhangban előmozdítja a fenntartható közbeszerzési gyakorlatokat;

- D. mivel az erdőirtásnak világszinten rengeteg mozgatórugója van, és ide tartozik például a mezőgazdasági nyersanyagok előállítása, mint például a szója- és kukoricatermesztés, a szarvasmarha-tenyésztés és a pálmaolaj-termelés;
- E. mivel a közelmúltban lezajlott trópusi erdőirtások közel fele (49%-a) a kereskedelmi célú mezőgazdaság érdekében történő illegális fakivágások eredménye, és ezt a pusztítást az olyan mezőgazdasági nyersanyagok iránti tengerentúli igény motiválja, mint a pálmaolaj, a szarvasmarha, a szója és a fatermékek; mivel a trópusi erdőknek a kereskedelmi célú mezőgazdaság érdekében történő illegális átalakítása a becslések szerint évente 1,47 gigatonna szén-dioxidot termel, ami az Unió fosszilis tüzelőanyagokon alapuló éves kibocsátása 25%-ának felel meg¹;
- F. mivel a 2015-ös indonéziai és borneói futótüzek tekinthetők az elmúlt közel két évtized legpusztítóbb katasztrófáinak, melyeket a globális éghajlatváltozás, a földhasználat megváltozása és az erdőirtás okozott; mivel a szóban forgó régióban tapasztalható rendkívüli szárazság valószínűsíthetően egyre gyakoribb lesz a jövőben, hacsak nem teszünk összehangolt lépéseket a tüzek megelőzésére;
- G. mivel az Indonéziában és Borneó szigetén pusztító futótüzek 69 millió embert tettek ki egészségtelen légszennyezésnek, és több ezer idő előtti halálesetért tehető felelőssé;
- H. mivel az Indonéziában pusztító tüzek jellemzően a földterületeknek az olajpálma-ültetvények és egyéb mezőgazdasági felhasználás céljaira történő felszabadítása eredményeképpen keletkeztek; mivel 2015-ben az indonéziai tüzek 52%-a szénben gazdag tőzeglápokban ütött ki, és e tüzekkel az ország bekerült a globális felmelegedéshez leginkább hozzájáruló országok körébe²;
- I. mivel számos termelő ország nem rendelkezik a pálmaolaj-koncessziókra vonatkozó pontos térképekkel és földnyilvántartásokkal, és emiatt nehéz megállapítani, ki a felelős az erdőtüzekért;
- J. mivel az erdőkről szóló New York-i nyilatkozat értelmében az Unió beleegyezett abba, hogy „segít a magánszektorban azon célkitűzés elérésében, hogy legkésőbb 2020-ig felszámolja az erdőirtást az olyan mezőgazdasági nyersanyagok előállítása

¹ Forrás: Forest Trends: Consumer Goods and Deforestation: An Analysis of the Extent and Nature of Illegality in Forest Conversion for Agriculture and Timber Plantations (http://www.forest-trends.org/documents/files/doc_4718.pdf)

² Forrás: Világ Erőforrásai Intézet (WRI) (<http://www.wri.org/blog/2015/10/indonesia%E2%80%99s-fire-outbreaks-producing-more-daily-emissions-entire-us-economy>)

tekintetében, mint a pálmaolaj, a szója, a papír és a szarvasmarha-termékek, elismerve, hogy számos vállalat ennél is nagyra törőbb célokat tűzött ki maga elé”;

- K. mivel az Unió 2008-ban elkötelezte magát amellelt, hogy 2020-ra legalább 50%-kal csökkenti az erdőirtás mértékét, 2030-ra pedig megállítja a Föld erdővel borított területeinek visszaszorulását;
- L. mivel a Föld felszínének csupán 7%-át borító értékes trópusi ökoszisztémák egyre nagyobb nyomásnak vannak kitéve az erdőirtás miatt; mivel a pálmaolaj-ültetvények létesítése hatalmas erdőtüzekhez, a folyók kiszáradásához, talajerózióhoz, a tőzeglápok lecsapolásához, a vízfolyások elszennyezéséhez, valamint általában a biológiai sokféleség csökkenéséhez vezet, ami számos ökoszisztéma-szolgáltatás elvesztését okozza, és jelentős hatással van a globális éghajlatra, a természeti erőforrások megőrzésére, valamint a globális környezet jelenlegi és jövőbeli generációk számára történő megőrzésére;
- M. mivel a pálmaolaj és az abból származó feldolgozott termékek fogyasztása jelentős szerepet játszik az uniós fogyasztás globális erdőirtásra gyakorolt hatásában;
- N. mivel általában a növényi olajok iránti kereslet egyre növekszik¹, a pálmaolaj iránti igény pedig a becslések szerint 2050-re megduplázódik²; mivel az 1970-es évek óta a pálmaolaj-termelésben tapasztalható növekedés 90%-a Indonéziában és Malajziában összpontosult; mivel az olajpálma-termesztés egyéb ázsiai, valamint afrikai és latin-amerikai országokban is kezd elterjedni, ahol folyamatosan új ültetvényeket létesítenek, a már létezőket pedig kibővítik, és ez a helyzet a környezet további rombolásához fog vezetni; mivel ugyanakkor a pálmaolaj egyéb növényi olajjal történő felváltása még több termelésre alkalmas földterületet tenné szükségessé;
- O. mivel a pálmaolaj széles körű használata elsősorban alacsony árának tudható be, és ezt az erdőirtással felszabadított területeken létrehozott olajpálma-ültetvények számának emelkedése teszi lehetővé; mivel ezenkívül a pálmaolaj élelmiszeripari használata a fenntarthatatlan tömegtermelés és tömegfogyasztás modelljét követi, ami szembe megy az ökológiai, jó minőségű és „nulla kilométeres” összetevők és termékek használatának és előmozdításának elvével;
- P. mivel biüzemanyagként és a feldolgozott élelmiszerekben egyre többször használnak fel pálmaolajat, és a csomagolt áruk mintegy 50%-ában lelhető fel ez az összetevő;
- Q. mivel a pálmaolajjal kereskedő vállalatok nem tudják minden kétséget kizáróan igazolni, hogy az ellátási láncuk részét képező pálmaolaj nem hozható összefüggésbe erdőirtással, a tőzeglápok lecsapolásával vagy környezetszennyezéssel, és azt sem tudják igazolni, hogy azt az alapvető emberi jogok és a megfelelő szociális normák tiszteletben tartásával állították elő;
- R. mivel a hetedik környezetvédelmi cselekvési program keretében a Bizottságnak értékelnie kell az élelmiszerárak és egyéb árucikkek uniós fogyasztásával globálisan

¹ <http://www.fao.org/docrep/016/ap106e/ap106e.pdf> (FAO, A világ mezőgazdasága a 2030/2050-es években – 2012-es felülvizsgálat).

² http://wwf.panda.org/what_we_do/footprint/agriculture/palm_oil/ (WWF).

járó környezeti hatásokat, és adott esetben politikai javaslatokat kell kidolgozniuk az említett értékelések megállapításainak kezelése érdekében, fontolóra véve az erdőirtásra és erdőpusztulásra vonatkozó uniós cselekvési terv elkészítését;

- S. mivel a Bizottság azt tervezi, hogy tanulmányokat folytat az erdőirtás és a pálmaolaj témakörében;
- T. mivel a földhasználat pálmaolajhoz kapcsolódó megváltoztatásából származó teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátás mértéke nem ismert; mivel e tekintetben fejleszteni kell a tudományos értékeléseket;
- U. mivel a termelő országokban nem állnak rendelkezésre megbízható adatok az olajpálma-termesztésre – akár engedéllyel, akár anélkül – átadott földterületekről; mivel ez az akadály már a kezdetektől fogva gyengíti a pálmaolaj fenntarthatóságának biztosítása érdekében hozott intézkedéseket;
- V. mivel 2014-ben az Unió pálmaolaj-behozatalának 60%-áért az energiaágazat volt felelős, ugyanis az importált pálmaolaj 46%-át (vagyis a 2010-es mennyiség hatszorosát) a közlekedésben üzemanyagként, 15%-át pedig villamos- és hőenergia termelésére használták fel;
- W. mivel a becslések szerint 2020-ra világszerte egymillió hektárnyi földterületet fognak átalakítani a biodízel előállítására szánt pálmaolaj termelése érdekében, és ebből 0,57 millió hektárt Délkelet-Ázsia természetes erdeiből áldoznak fel¹;
- X. mivel a földhasználatnak a biotüzemanyagok arányára vonatkozó 2020-as uniós célérték miatti megváltoztatása 8,8 millió hektár földet érint, melyből 2,1 millió hektár földterületet Délkelet-Ázsiában alakítanak át az olajpálma-ültetvények terjeszkedése miatti nyomás következtében, és ennek a fele a trópusi erdők és a tőzeglápok kárára történik;
- Y. mivel az esőerdők kiirtása révén az állatfajok több mint felének, valamint a növényfajok több mint kétharmadának természetes élőhelye elpusztul, veszélyeztetve e fajok túlélését; mivel az esőerdőkben él a világ néhány legritkább és gyakran őshonos faja, amelyek súlyosan veszélyeztetett fajokként szerepelnek a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) vörös listáján, ami azt jelenti, hogy a megfigyelések, becslések, következtetések vagy sejtések alapján az elmúlt 10 évben vagy három generáció során állományuk mérete több mint 80%-kal csökkent; mivel az uniós fogyasztókat jobban kellene tájékoztatni az ilyen állat- és növényfajok védelmét célzó erőfeszítésekről;
- Z. mivel több vizsgálat is feltárta, hogy az olajpálma-ültetvények létrehozása és üzemeltetése során számos országban széles körben megsértik az alapvető emberi jogokat, például kényszerkilakoltatásra, fegyveres erőszakra, gyermekmunkára, adósszolgaságra, valamint az őslakos közösségek elleni megkülönböztetésre kerül sor;

¹ Forrás: Globiom-jelentés (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Final%20Report_GLOBIOM_publication.pdf).

- AA. mivel egyes rendkívül aggasztó jelentések¹ szerint a globális pálmaolaj-termelés nagy része sérti az alapvető emberi jogokat és a megfelelő szociális normákat, gyakran alkalmaz gyermekmunkát, valamint a földtulajdon kapcsán számos konfliktus alakul ki a helyi és őslakos közösségek és a pálmaolajkoncesszió-tulajdonosok között;

Általános megfontolások

1. emlékeztet arra, hogy a fenntartható mezőgazdaság, az élelmezésbiztonság és a fenntartható erdőgazdálkodás a fenntartható fejlesztési célok központi célkitűzései;
2. emlékeztet arra, hogy az erdők elengedhetetlen szerepet játszanak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban és annak mérséklésében;
3. tudomásul veszi, hogy a globális erdőirtás mögött olyan összetett tényezők állnak, mint például a földterületeknek az állattenyésztés vagy szántóföldi növények – különösen az uniós állatállománynak szánt szójatakaromány – termesztése céljára történő megtisztítása, valamint a pálmaolaj-termelés, a városok terjeszkedése, a fakitermelés és egyéb intenzív mezőgazdasági tevékenységek;
4. megjegyzi, hogy a globális erdőirtások 73%-ának hátterében az áll, hogy földterületeket tesznek szabaddá mezőgazdasági termékek számára, és 40%-ának az az oka, hogy a területeket nagy méretű monokultúras olajpálma-ültetvényekké alakítják²;
5. megjegyzi, hogy nem a pálmaolaj-termelés az erdőirtás egyetlen oka, ugyanis az illegális fakitermelés és a demográfiai nyomás is felelőssé tehető a probléma kialakulásáért;
6. megállapítja, hogy más növényi alapú olajok – többek között a szójabab és a repce – sokkal jelentősebb hatással vannak a környezetre, mint a pálmaolaj, és sokkal nagyobb földterületre van szükségük; megjegyzi, hogy az egyéb olajnövények termesztéséhez általában több növényvédő szerre és műtrágyára van szükség;
7. aggodalmát fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy a termőföldért folyó globális hajszát egyrészt az egyre fokozódó globális bioüzemanyag- és nyersanyag-kereslet, másrészt a földdel és a mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos spekulációk motiválják;

¹ Például: Amnesty International – The Great Palm Oil Scandal (A nagy pálmaolajbotrány) (<https://www.amnesty.org/en/documents/asa21/5243/2016/en/>) és Rainforest Action Network – The Human Cost of Conflict Palm Oil (A konfliktusövezetektől származó pálmaolaj emberi áldozatai) (https://d3n8a8pro7vhm.cloudfront.net/rainforestactionnetwork/pages/15889/attachment/original/1467043668/The_Human_Cost_of_Conflict_Palm_Oil_RAN.pdf?1467043668).

² Az uniós fogyasztás erdőirtásra gyakorolt hatása: Az Unió fogyasztás erdőirtásra gyakorolt hatásának átfogó elemzése, 2013, Európai Bizottság, <http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/1.%20Report%20analysis%20of%20impact.pdf> (56. o.).

8. emlékeztet arra, hogy az Unió a biológiai sokszínűségre pusztító hatással lévő erdőirtásból származó termékek fontos importőre;
9. megállapítja, hogy a nemzetközi kereskedelmi forgalomban az illegális erdőirtás segítségével előállított mezőgazdasági nyersanyagok (piaci értéken számolva) alig kevesebb mint egynegyede az Unióba irányul, és ez az összes szója 27%-át, az összes pálmaolaj 18%-át, az összes szarvasmarha 15%-át és az összes bőr 31%-át jelenti¹;
10. felhívja a figyelmet arra, hogy a mezőgazdasági nyersanyagok fogyasztásához köthető erdőirtással szembeni hatékony küzdelmet célzó uniós fellépésnek nem csupán a pálmaolaj-termelést, hanem valamennyi hasonló mezőgazdasági behozatalt figyelembe kell vennie;
11. emlékeztet arra, hogy a globális termelés becslések szerinti 85-90%-ának megfelelő mennyiség előállításával a pálmaolaj fő termelői Malajzia és Indonézia, és üdvözlí, hogy a malajziai természetes erdők szintje 1990 óta nőtt, de továbbra is aggasztónak tartja, hogy Indonéziában az erdőirtás jelenlegi szintje ötévente -0,5%-os teljes veszteséggel folyik;
12. emlékeztet arra, hogy Indonézia a közelmúltban a világ harmadik legnagyobb széndioxid-kibocsátójává vált, valamint a biológiai sokféleség csökkenésével küzd, mivel számos vadon élő veszélyeztetett faj került a kihalás szélére;
13. emlékeztet arra, hogy a pálmaolaj mintegy 40%-ot képvisel az összes növényi olaj világszintű kereskedelmében, és az Unió körülbelül évi 7 millió tonnával a második legjelentősebb importálója;
14. aggódalmának ad hangot amiatt, hogy az illegálisan kivágott erdők mintegy felét az uniós piacra szánt pálmaolaj előállítására használják;
15. megállapítja, hogy az agrár-élelmiszeripari ágazat összetevőként és/vagy helyettesítő anyagként használja a pálmaolajat, annak termelékenységére és kémiai tulajdonságai miatt, ideértve a pálmaolaj problémamentes tárolhatóságát, olvadáspontját és – nyersanyagként – alacsonyabb felvásárlási árát;
16. megállapítja továbbá, hogy a pálmamagpogácsát az Unióban takarmányként használják, különösen a tej- és a húshasznú szarvasmarha hizlalására;
17. ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy az Unióban szigorúbbak a szociális, egészségügyi és környezetvédelmi normák;
18. tudatában van annak, mennyire összetett a pálmaolaj problémaköre, és hangsúlyozza, hogy számos szereplő közös felelősségén alapuló, globális megoldás kidolgozására van szükség; határozottan ajánlja ezt az elvet az ellátási láncban résztvevő valamennyi szereplő, többek között az Unió és az egyéb nemzetközi szervezetek, a tagállamok, a pénzügyi intézmények, a termelő országok kormányai, az öslakos népek és a helyi közösségek, a pálmaolaj termelésében, elosztásában és feldolgozásában részt vevő nemzeti és multinacionális vállalatok, a fogyasztói

¹ Forrás: FERN: Lopott áruk: Az Unió bűnrészessége az illegális trópusi erdőirtásban (http://www.fern.org/sites/fern.org/files/Stolen%20Goods_EN_0.pdf).

szervezetek és a nem kormányzati szervezetek számára; meg van győződve továbbá arról, hogy erőfeszítéseik összehangolása révén minden említett szereplőnek részt kell vennie a pálmaolaj fenntarthatatlan termeléséhez és fogyasztásához kapcsolható számos súlyos probléma megoldásában;

19. felhívja a figyelmet arra, hogy a fenntartható pálmaolaj-termelés eléréséhez közös globális felelősségvállalásra van szükség, ugyanakkor hangsúlyozva az élelmiszeripar fontos szerepét is a fenntartható módon előállított alternatívák feltárásában;
20. megállapítja, hogy számos nyersanyagtermelő és -kereskedő, kiskereskedő és az ellátási lánc egyéb köztes szereplői, köztük egyes európai vállalatok is elkötelezték magukat az erdőirtástól mentes nyersanyagtermelés és -kereskedelem, a szénben gazdag tőzeglápok átalakításának elkerülése, az emberi jogok tiszteletben tartása, az átláthatóság, a harmadik fél által végzett ellenőrzések, valamint a felelősségteljes gazdálkodási gyakorlatok mellett;
21. elismeri, hogy az esőerdők és a globális biológiai sokféleség megőrzése rendkívül fontos a Föld és az emberiség jövője szempontjából, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a megőrzési erőfeszítéseket vidékfejlesztési szakpolitikai eszközökkel kell kiegészíteni az érintett területeken a szegénység megelőzése, valamint a kis gazdálkodói közösségek foglalkoztatottságának előmozdítása érdekében;
22. úgy véli, hogy az erdőirtás megállítására irányuló erőfeszítéseknek ki kell terjedniük a helyi kapacitásépítésre, a technológiai segítségnyújtásra és a bevált gyakorlatok közösségek közötti megosztására, továbbá a kistermelők abban való támogatására, hogy a lehető leghatékonyabban használják meglévő szántóterületeiket, anélkül, hogy további erdőket kellene földterületté alakítani; e tekintetben rámutat arra, hogy az agroökológiai gyakorlatokban nagy lehetőségek rejlenek az ökoszisztéma-funkciók kevert, magas diverzitású ültetési, agrárerdészeti és permakultúra-technikák révén való maximalizálásának tekintetében, az alapanyagoktól való függés és monokultúrák alkalmazása nélkül;
23. megállapítja, hogy a pálmaolaj-termelés képes pozitívan hozzájárulni az országok gazdasági fejlődéséhez, és életképes gazdasági lehetőségeket tud biztosítani a gazdálkodók számára, amennyiben felelős és fenntartható módon végzik, és megszabják a fenntartható termelés szigorú feltételeit;
24. tudomásul veszi, hogy számos önkéntes tanúsítási rendszer létezik, például az RSPO, az ISPO és az MSPO, és örömmel látja, hogy ezek szerepet játszanak a pálmaolaj fenntartható termesztésének előmozdításában; megjegyzi ugyanakkor, hogy e rendszerek fenntarthatósági kritériumait sokat bírálják, főként az ökológiai és szociális integritás tekintetében; hangsúlyozza, hogy a különböző rendszerek párhuzamos létezése zavaró a fogyasztók számára, és hogy végső célként egy olyan, egységes tanúsítási rendszer kialakítását kell kitérni, amely javítja a fenntartható pálmaolaj láthatóságát a fogyasztók számára; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az említett egységes tanúsítási rendszer garantálja, hogy az Unió piacára kizárólag fenntartható módon előállított pálmaolaj léphessen be;

25. megállapítja továbbá, hogy az Unión kívüli partnereink figyelmét jobban fel kell hívni a fenntarthatósággal és az erdőirtással kapcsolatos szerepükre, többek között beszerzési gyakorlataik tekintetében;

Ajánlások

26. felszólítja a Bizottságot, hogy tartsa tiszteletben az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásait, többek között a COP21, az ENSZ Erdészeti Fóruma (UNFF)¹, az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye², az erdőkről szóló New York-i nyilatkozat, valamint az erdőirtás legkésőbb 2020-ig történő felszámolásáról szóló fenntartható fejlesztési cél³ keretében tett vállalásokat;
27. tudomásul veszi az olyan kezdeményezésekben rejlő lehetőségeket, mint az erdőkről szóló New York-i nyilatkozat⁴, amelynek célja, hogy segítse a magánszektor a mezőgazdasági termékek – például a pálmaolaj, a szója, a papír és a marhahús – előállításához kapcsolódó erdőirtás 2020-ig történő megszüntetésére irányuló célkitűzés elérésében; megjegyzi, hogy egyes vállalatok ennél nagyra törőbb célokat tűztek ki maguk elé, de míg a pálmaolaj területén tevékenykedő vállalatok 60%-a elkötelezte magát ilyen kezdeményezések mellett, eddig csupán 2%-uk képes az általa forgalmazott pálmaolaj forrásig történő visszakövetésére⁵;
28. felhívja a figyelmet az élelmiszer-feldolgozó ipar által a tanúsított fenntartható pálmaolaj forrásainak feltárása érdekében tett erőfeszítésekre és az ebben elért eredményekre; felszólítja a pálmaolajat használó valamennyi ágazatot arra, hogy növeljék a tanúsított fenntartható pálmaolaj forrásainak feltárására irányuló erőfeszítéseiket;
29. felszólítja az Európai Bizottságot és az összes olyan uniós tagállamot, amely ilyen lépéseket még nem tett, hogy egyrészt többek között „Az erdőirtás felszámolása az európai országokkal kapcsolatban álló mezőgazdasági termékláncokban” című amszterdami nyilatkozat aláírása és végrehajtása révén igazolják, hogy elkötelezettek az egész Unióra kiterjedő, arra irányuló kötelezettségvállalás kialakítása mellett, hogy 2020-ra 100%-ban tanúsított fenntartható pálmaolajat használjanak, valamint hogy többek között a pálmaolaj teljes mértékben fenntartható ellátási láncának 2020-ig történő megvalósítását támogató amszterdami nyilatkozat aláírása és végrehajtása révén ágazati kötelezettségvállalást alakítsanak ki;
30. felszólítja a pálmaolaj-termelő vállalatokat, hogy tartsák magukat az erdőirtás felszámolására irányuló kötelezettségvállalások végrehajtását célzó egységes megközelítésről szóló bangkoki megállapodáshoz, valamint alkalmazzák „a jelentős szénmegkötő raktárakat figyelembe vevő” (High Carbon Stock, HCS) megközelítést, amely lehetővé teszi azon területek – vagyis lepusztult, alacsony kötöttszénkészlettel

¹ Az Egyesült Nemzetek Erdészeti Fórumának következtetései.

² Az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye, aicsi célok: <https://www.cbd.int/sp/targets/>

³ Fenntartható fejlesztési célok, 15.2. cikk, az erdőirtás megállítására vonatkozó célkitűzés (<https://sustainabledevelopment.un.org/sdg15>).

⁴ Az éghajlattal foglalkozó 2014. évi ENSZ csúcstalálkozó.

⁵ <http://forestdeclaration.org/wp-content/uploads/2015/09/2016-NYDF-Goal-2-Assessment-Report.pdf>

rendelkező és alacsony természeti értéket képviselő területek – azonosítását, amelyek alkalmasak az olajpálma-ültetvények létesítésére;

31. felszólítja az Uniót, hogy tartsa fent elkötelezettségét, tegye intenzívebbé a FLEGT-ről szóló önkéntes partnerségi megállapodásokkal kapcsolatban zajló tárgyalásokat, valamint biztosítsa, hogy a végleges megállapodások kiterjedjenek az olajpálma-ültetvények kialakítása során végzett erdőirtásból származó faanyagokra is; hangsúlyozza, hogy gondoskodni kell arról, hogy ezek a megállapodások összhangban álljanak a környezetvédelemre, az emberi jogokra és a fenntartható fejlődésre vonatkozó nemzetközi joggal és kötelezettségvállalásokkal, valamint hogy az erdők megőrzését és fenntartható kezelését szolgáló, megfelelő intézkedésekhez vezessenek, ideértve a helyi közösségek és őslakos népek védelmét; megjegyzi, hogy a pálmaolaj felelősségteljes ellátási láncának biztosítása érdekében is lehetne hasonló megközelítést alkalmazni; javasolja, hogy a pálmaolaj-ágazatra vonatkozó uniós szakpolitikák a FLEGT-nek a több érdekelt fél részvételével zajló párbeszéddel, a termelő országok mélyen gyökerező kormányzati problémáinak kezelésével, valamint a támogató uniós behozatali politikákkal kapcsolatos elveire támaszkodjanak; megállapítja, hogy ezek az intézkedések a célországokban a pálmaolaj-ágazat fokozottabb ellenőrzéséhez vezethetnek;
32. megjegyzi, hogy fontos elem a termelő országokkal folytatott, a fenntartható és gazdaságilag életképes fejlesztésekről és kereskedelmi gyakorlatokról zajló információcsere révén folytatott együttműködés; támogatja a termelő országok olyan fenntartható gyakorlatok kialakítására irányuló erőfeszítéseit, amelyek segítségével az adott országokban javíthatók az életkörülmények és fejleszthető a gazdaság;
33. felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze az átláthatóságra és a kormányok és a pálmaolajat használó vállalkozások közötti együttműködésre vonatkozó bevált gyakorlatok cseréjét, valamint a tagállamokkal együtt működjön együtt harmadik országokkal a nemzeti jogszabályok kialakítása és végrehajtása, valamint a szokásjogon alapuló közösségi földjogok tiszteletben tartása érdekében, amelyek biztosítják az erdők, az erdő lakosai és ezek megélhetésének védelmét;
34. felszólítja a Bizottságot, hogy mérje fel, hogy a FLEGT cselekvési tervről szóló önkéntes partnerségi megállapodás keretében szükség van-e mechanizmusok bevezetésére a kereskedelmi célú mezőgazdaság céljából történő erdőátalakítás kérdésének kezelésére, valamint a civil társadalmi szervezetek, őslakos közösségek és a gazdálkodással foglalkozó földtulajdonosok szerepvállalásának növelésére;
35. felszólítja az Uniót, hogy az önkéntes partnerségi megállapodások kiegészítő elemeként dolgozzon ki az ilyen megállapodások pálmaolajjal kapcsolatos vonatkozásainak nyomán követésére vonatkozó olyan, az uniós fakitermelési rendeletre hasonló jogszabályokat, amelyek a vállalatokra és a pénzügyi intézményekre egyaránt kiterjednek; megjegyzi, hogy az Unió már szabályozta a fakitermeléshez, a halászatához és a konfliktusövezetből származó ásványokhoz kapcsolódó ellátási láncokat, azonban még mindig nem szabályozta az erdőket veszélyeztető mezőgazdasági termékekhez kapcsolódó ellátási láncokat; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek több erőfeszítést a fa- és fatermékpiaci rendelet végrehajtására, hogy jobban fel lehessen mérni annak hatékonyságát, és meg lehessen győződni arról, hogy alapul lehet-e venni egy olyan új uniós jogalkotási

aktus számára, melynek célja a fenntarthatatlan pálmaolaj Unióban történő értékesítésének megakadályozása;

36. felszólítja a Bizottságot, hogy az állami és magánszektor valamennyi érintett szereplőjével együttműködésben indítson tájékoztatási kampányokat, és adjon átfogó tájékoztatást a fogyasztók számára a fenntartható pálmaolaj-termelés pozitív környezetvédelmi, társadalmi és politikai következményeiről; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a pálmaolajat tartalmazó valamennyi terméken azonnal felismerhető jelölés segítségével tájékoztassák a fogyasztókat arról, hogy az adott termék fenntartható, és határozottan javasolja, hogy ezt a jelölést a terméken vagy a csomagoláson helyezték el, vagy tegyék valamilyen műszaki megoldás segítségével könnyen hozzáférhetővé;
37. felszólítja a Bizottságot, hogy szorosan működjön együtt minden egyéb jelentős pálmaolaj-fogyasztóval, például Kínával és Indiával, valamint a termelő országokkal annak érdekében, hogy felhívja a figyelmüket a trópusi erdőirtás és erdőpusztulás problémájára, és hogy közösen tárjanak fel megoldási lehetőségeket;
38. várakozással tekint a Bizottság erdőirtással és pálmaolajjal kapcsolatos vizsgálata elé, melynek eredményeit a vizsgálat lezárását követően a lehető leghamarabb ismertetik;
39. felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson teljes körű tájékoztatást a pálmaolaj európai felhasználásáról és fogyasztásáról, valamint az Unióba történő behozataláról;
40. felszólítja a Bizottságot, hogy fokozza az azzal kapcsolatos információgyűjtésre irányuló kutatását, hogy az európai fogyasztás és beruházás milyen hatást gyakorol az erdőirtásra, a társadalmi problémákra, a veszélyeztetett fajokra és a környezetszennyezésre, valamint hogy kérjék fel az Unión kívüli kereskedelmi partnereket e példa követésére;
41. felszólítja a Bizottságot, hogy az európai fogyasztás és beruházás harmadik országokban zajló erdőirtásra gyakorolt hatásának csökkentése érdekében dolgozzon ki technológiákat, illetve terjesszen elő egy – többek között tájékoztató kampányokat is magában foglaló – konkrét cselekvési tervet;
42. elismeri a már létező tanúsítási rendszerek pozitív hozzájárulását, ugyanakkor sajnálattal állapítja meg, hogy az RSPO, az ISPO és az MSPO, valamint a többi fontosabb elismert tanúsítási rendszer ténylegesen nem tiltja meg tagjai számára, hogy az esőerdőket vagy a tőzeglápokat pálmaültetvényekké alakítsák át; ezért úgy véli, hogy ezek a fontosabb tanúsítási rendszerek az ültetvények telepítése és működtetése során nem tudják ténylegesen korlátozni az üvegházhatású gázok kibocsátását, és ennek következtében nem tudják megelőzni az erdőkben és tőzeglápokon keletkező hatalmas tüzeket; felszólítja a Bizottságot, hogy gondoskodjon az említett tanúsítási rendszerek független ellenőrzésének és nyomon követésének elvégzéséről, garantálva, hogy az Unió piacán értékesített pálmaolaj megfelel valamennyi szükséges normának, és fenntartható; megjegyzi, hogy a pálmaolaj-ágazatban nem lehet csupán önkéntes intézkedésekkel és politikákkal kezelni a fenntarthatóság kérdését, hanem a pálmaolaj-termelő vállalatok esetében kötelező erejű szabályokra és kötelező tanúsítási rendszerekre is szükség van;

43. felszólítja az Uniót, hogy vezessen be fenntarthatósági minimumfeltételeket az uniós piacra belépő pálmaolaj és pálmaolajat tartalmazó termékek vonatkozásában, gondoskodva arról, hogy az Unióban forgalmazott pálmaolaj:
- nem vezetett sem közvetlenül, sem közvetetten az ökoszisztéma romlásához, például az elsődleges vagy másodlagos erdők kiirtásához és a tőzeglápok vagy egyéb ökológiai szempontból értékes élőhelyek pusztulásához, és nem vezet a biológiai sokféleség csökkenéséhez, elsősorban a veszélyeztetett állat- és növényfajok tekintetében,
 - nem vezetett a földgazdálkodási gyakorlatok olyan megváltozásához, amely negatív környezeti hatással jár,
 - nem okozott gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi problémákat vagy konfliktusokat, beleértve konkrétan a gyermekmunkát, kényszermunkát, nagyarányú földszerzést vagy az őslakos vagy helyi közösségek kitelepítését,
 - maradéktalanul tiszteletben tartja az alapvető emberi és szociális jogokat, és teljes mértékben megfelel a vonatkozó szociális és munkaügyi előírásoknak, melyek célja a munkavállalók biztonságának és jóllétének garantálása,
 - lehetővé teszi a kisüzemi pálmaolaj-termelők számára, hogy részt vegyenek a tanúsítási rendszerben, és gondoskodik arról, hogy a nyereségből megkapják a nekik kijáró részt,
 - olyan ültetvényekről származik, melyet a káros környezeti és szociális következmények minimalizálása érdekében a fenntartható mezőgazdasági gyakorlatokra való áttérést előmozdító, modern agroökológiai technológiákkal művelnek meg,
44. megjegyzi, hogy már léteznek szigorú előírások a felelősségteljes pálmaolaj-termelés tekintetében, például azok, amelyeket a pálmaolajjal foglalkozó innovációs csoport (POIG) dolgozott ki, ezeket azonban a vállalatok és a tanúsítási rendszerek – az RSPO Next kivételével – még nem fogadták el széles körben;
45. felhívja a figyelmet annak fontosságára, hogy az ellátási lánc valamennyi szereplője meg tudja különböztetni a fenntartható és a fenntarthatatlan módon termelt pálmaolajat, valamint annak maradványanyagait és melléktermékeit; megjegyzi, hogy az ellátási lánc valamennyi szakaszában fontos a nyersanyagok nyomon követhetősége és az átláthatóság;
46. felhívja az Uniót, hogy dolgozzon ki kötelező erejű szabályozási keretet annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi mezőgazdasági importőr ellátási láncai nyomon követhetők legyenek a mezőgazdasági alapanyagok eredetéig;
47. felszólítja a Bizottságot, hogy fokozza az Unióba behozott pálmaolaj nyomon követhetőségét, és az egységes tanúsítási rendszer alkalmazásáig fontolja meg eltérő vámtételek alkalmazását, amelyek pontosabban tükrözik a környezeti teherrel kapcsolatos valódi költségeket; felkéri a Bizottságot, hogy a pálmaolaj szénlábnyomára való tekintettel fontolja meg a megkülönböztetésmentes, vámjellegű és nem vámjellegű akadályok bevezetését és alkalmazását is; szorgalmazza a „szennyező fizet” elv teljes körű alkalmazására az erdőirtás tekintetében;

48. felhívja a bizottságot, hogy egyértelműen határozzon meg szankciókat a nem megfelelés esetére, ugyanakkor tartsa fent a kereskedelmi kapcsolatokat a harmadik országokkal;
49. e tekintetben arra kéri a Bizottságot, hogy kezdeményezze a Vámigazgatások Világszervezeténél (WCO) a Harmonizált Rendszer szerinti nómenklatúra reformját, amely lehetővé tenné a tanúsítottan fenntartható és nem fenntartható pálmaolaj és származékai közötti különbségtételt;
50. felszólítja a Bizottságot, hogy az erdőirtás megakadályozása érdekében kereskedelmi és fejlesztési együttműködési megállapodásainak fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezeteibe haladéktalanul illesszen be kötelező érvényű kötelezettségvállalásokat, ideértve konkrétan egy erdőirtás elleni garancia beépítését a termelő országokkal kötött kereskedelmi megállapodásokba, és a termelő országokban hozzon határozott és érvényesíthető intézkedéseket a fenntarthatatlan erdőszeti gyakorlatok felszámolására;
51. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy összpontosítsanak olyan eszközök kidolgozására, amelyek lehetővé teszik a természetvédelmi kérdések fejlesztési együttműködésbe történő jobb integrálását; megállapítja, hogy egy ilyen megközelítés segít majd biztosítani, hogy a fejlesztési tevékenységek ne vezessenek nem szándékosan előidézett környezetvédelmi problémákhoz, és inkább a természetvédelmi tevékenységekkel összeegyeztetve folyjanak;
52. megállapítja, hogy a termelő országokban a földnyilvántartások hiányosságai jelentős mértékben akadályozzák az olajpálma-ültetvények terjeszkedésének ellenőrzését, valamint a kistermelők lehetőségeit az ültetvényeik fenntarthatóságának javításához szükséges hitelekhez való hozzáférésre; megállapítja, hogy a kormányzás és az erdőszeti intézmények helyi és nemzeti szinten történő megerősítése a hatékony környezetvédelmi politika előfeltétele; felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson technikai és pénzügyi segítséget a termelő országoknak, hogy meg tudják erősíteni földnyilvántartási rendszereiket, és javítani tudják az olajpálma-ültetvények környezeti fenntarthatóságát; rámutat arra, hogy az olajpálma-koncessziók nyomon követésének, valamint az erdősítést, az újraerdősítést és az ökológiai folyosók kialakítását szolgáló célzott stratégiák kidolgozásának az egyetlen módja a termelő országok – akár műholdas és térinformatikai technológiák révén történő – feltérképezése; felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a termelő országokat abban, hogy tűzmegelezési rendszereket állítsanak fel;
53. támogatja az indonéz kormány tűzeglápokra irányuló közelmúltbeli moratóriumát, amely annak megelőzését szolgálja, hogy az erdős tűzeglápok helyére ültetvényeket telepítsenek; támogatja egy tűzegláp-helyreállítással foglalkozó olyan ügynökség felállítását, melynek célja 2 millió hektárnyi, tűzvész áldozatává vált tűzegláp helyreállítása;
54. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a fennmaradó esőerdők megvédelmezése érdekében az említett országokkal folytatott párbeszéd keretében mozdítsa elő az olajpálma-termesztésnek helyt adó földterületek terjeszkedésének befagyasztását, többek között az új koncessziókra bevezetett moratórium segítségével;

55. riasztónak tartja, hogy a földügyletek sérthetik a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 169. egyezményének megfelelő, a helyi közösségek szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezésére vonatkozó elvet; felszólítja az Uniót és tagállamait annak biztosítására, hogy az uniós székhellyel rendelkező beruházók maradéktalanul tiszteletben tartsák a felelős és fenntartható mezőgazdasági beruházásokra vonatkozó nemzetközi normákat, konkrétan az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) és az OECD felelősségteljes mezőgazdasági ellátási láncokra vonatkozó iránymutatását, a termőföld birtoklására vonatkozó önkéntes FAO-iránymutatásokat, az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelveket és a multinacionális vállalkozásokra vonatkozó OECD-iránymutatásokat; hangsúlyozza, hogy lépéseket kell tenni a vállalati visszaélések áldozatai számára biztosított jogorvoslathoz való hozzáférés biztosítására;
56. ezért felhívja a származási országok illetékes hatóságait, hogy tartsák tiszteletben az emberi jogokat, így az erdőben lakók földdel kapcsolatos jogait, valamint hogy erősítsék meg a környezeti, szociális és egészségügyi kötelezettségvállalásaikat, figyelembe véve a FAO a termőföld birtoklására vonatkozó önkéntes iránymutatásait¹;
57. sürgeti az Uniót, hogy támogassa a mikro- és kisvállalkozásokat, illetve a családi alapú vidéki vállalkozásokat, és segítse elő a földtulajdonok és -birtokok nemzeti és helyi szintű legális nyilvántartásba vételét;
58. kiemeli a védett hagyományos birtokviszonyokkal és erőforrás-gazdálkodási rendszerekkel bíró őslakos földterületeken az erdőirtás alacsony arányát, ami nagymértékben hozzájárulhat a kibocsátások költséghatékony csökkentéséhez és a globális ökoszisztéma-szolgáltatások biztosításához; kéri, hogy a nemzetközi éghajlatváltozási és fejlesztési forrásokat fordítsák őslakos és közösségi földterületek megóvására, és támogassák a földjeik védelmébe beruházó őslakos népeket és közösségeket;
59. emlékeztet arra, hogy a szegénységben élő, vidéki nők megélhetése különösen függ az erdei erőforrásoktól; hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőség kérdését érvényesíteni kell a nemzeti erdészeti politikákban és intézményekben, például a nők földtulajdonhoz és egyéb forrásokhoz való egyenlő hozzáféréseinek előmozdítása érdekében;
60. emlékezteti a Bizottságot a „Az erdőirtás és az erdőpusztulás okozta kihívások kezelése az éghajlatváltozás és a biodiverzitás csökkenése elleni küzdelemben” című közleményére (COM(2008)0645), mely a trópusi erdőirtás holisztikus megközelítését hangsúlyozza, figyelembe véve az erdőirtást előidéző valamennyi tényezőt, beleértve a pálmaolaj-termelést is; emlékezteti a Bizottságot a COP21-tárgyalások során hangoztatott célkitűzésére, hogy legkésőbb 2030-ra megálljon a

¹ Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) a nemzeti élelmezésbiztonság keretében a földbirtoklás, a halászat és az erdők felelősségteljes irányítására vonatkozó önkéntes iránymutatásai, Róma, 2012., <http://www.fao.org/docrep/016/i2801e/i2801e.pdf>

Föld erdővel borított területeinek visszaszorulása, és 2020-ra a jelenlegi szinthez képest legalább 50%-kal csökkenjen a bruttó trópusi erdőirtás;

61. felszólítja a Bizottságot, hogy folytassa az erdőirtással és az erdőpusztulással foglalkozó olyan uniós cselekvési terv kidolgozását, amely a hetedik környezetvédelmi cselekvési programmal összhangban konkrét szabályozási intézkedéseket tartalmaz annak garantálása érdekében, hogy az Unióhoz kapcsolható egyik ellátási lánc és pénzügyi tranzakció se idézzen elő erdőirtást és erdőpusztulást, valamint hogy terjesszen elő egy uniós cselekvési tervet a pálmaolajról; felszólítja a Bizottságot, hogy fogadja el a „nem erdőirtásból származó” kifejezés egységes fogalom meghatározását;
62. sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a hatalmas olajpálma-monokultúrákból eredő nagyarányú földszerzés és a trópusi erdőségek ilyen monokultúrák miatti elpusztításának megakadályozása érdekében – melyek veszélybe sodorhatják az Unió éghajlatváltozási kötelezettségvállalásait – dolgozzák ki az erdő fogalmának olyan meghatározását, amely magában foglalja a biológiai, társadalmi és kulturális sokféleséget; hangsúlyozza, hogy elsőbbséget kell biztosítani az őshonos fajoknak, védelmet nyújtva ezáltal az ökoszisztémák, élőhelyek és helyi közösségek számára;
63. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő uniós cselekvési tervet a felelősségteljes üzleti magatartást illetően;
64. ragaszkodik ahhoz, hogy a fejlesztési pénzügyi intézetek gondoskodjanak arról, hogy társadalmi és környezetvédelmi politikáik kötelező érvényűek és a nemzetközi emberi jogi törvényekkel teljes mértékben összhangban legyenek; szorgalmazza a magánpénzügyi intézetek és az állami pénzügyi szervek finanszírozásának fokozottabb átláthatóságát;
65. felszólítja a tagállamokat, hogy valamennyi nemzeti közbeszerzési eljárásukban vezessenek be a fenntartható pálmaolajat támogató, kötelező előírásokat;
66. aggodalommal állapítja meg, hogy a kereskedelmi célú mezőgazdaság továbbra is a globális erdőirtás egyik legfontosabb mozgatórugója, és hogy 2000 óta a trópusi erdőirtás mintegy fele az erdők kereskedelmi célú mezőgazdaság érdekében történő illegális átalakításának tulajdonítható, ami a konfliktus kockázatát is magában hordozhatja; szorgalmazza az erdészeti, kereskedelmi, mezőgazdasági, földhasználati és vidékfejlesztési politikáknak a fenntartható fejlesztési célok és az éghajlatváltozással kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítése érdekében történő jobb összehangolását; hangsúlyozza a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia szükségességét ezen a területen is, beleértve a megújuló energiával kapcsolatos uniós szakpolitikát;
67. felhívja a figyelmet a földkoncentrációs folyamatokkal és a földhasználat megváltozásával kapcsolatos problémákra, ami akkor fordul elő, amikor a olajpálma-ültetvényekhez hasonló monokultúrákat létesítenek;
68. felszólítja a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa a földhasználat megváltoztatásának, például az erdőirtásnak és a bioenergia-termelésnek az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra gyakorolt hatásaira irányuló kutatásokat;

69. felszólítja a Bizottságot, hogy mutasson példát más országok számára azáltal, hogy az uniós jogalkotásban szabályokat dolgoz ki a gazdálkodás alatt álló vizes élőhelyekből származó üvegházhatású gázkibocsátásnak és a vizes élőhelyek földhasználati változásainak az elszámolására vonatkozóan;
70. tudomásul veszi a nagyméretű monokultúras olajpálma-ültetvények hatásait, így a kártevők jelenlétének emelkedését, a mezőgazdasági vegyszerekből és a talajerózióból eredő vízszennyezést, valamint a szén-dioxid-megkötésre és az egész régió ökológiájára kifejtett hatásokat, melyek gátolják az állatfajok migrációját;
71. megjegyzi, hogy a legfrissebb kutatások szerint az olajpálma-ültetvényeken alkalmazott agrárerdészeti polikultúras termesztés több előnnyel is szolgál a biológiai sokféleség, a termelékenység és a pozitív társadalmi következmények tekintetében;
72. felszólítja a Bizottságot a közös agrárpolitika (KAP) és az egyéb uniós politikák közötti összhang garantálására és szinergiák erősítésére, valamint annak biztosítására, hogy azokat a fejlődő országokban zajló erdőirtással szemben fellépő programokkal, például a REDD-del összehangolva hajtsák végre; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a KAP reformja ne vezessen közvetlenül vagy közvetetten további erdőirtásokhoz, és támogassa a globális erdőirtás megállítására irányuló célkitűzést; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a pálmaolaj-termelés miatti erdőirtáshoz kapcsolódó környezetvédelmi problémákkal a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégiában meghatározott célkitűzések fényében is foglalkozzanak, e stratégiának ugyanis szerves részét kell képeznie az Unió e területen tett külső fellépéseinek;
73. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a pálmaolaj-termeléssel összefüggő erdőirtás miatt élőhelyüket elvesztő állatfajok elsősorban helyszíni, de akár a helyszínen kívüli megőrzésével foglalkozó szervezeteket;
74. több kutatást szorgalmaz uniós szinten a fenntartható takarmányokra irányulóan annak érdekében, hogy alternatívákat lehessen kifejleszteni az európai mezőgazdaság számára az olajpálmából készült termékekkel szemben;
75. megjegyzi, hogy az Unióban felhasznált bioüzemanyag 70%-át az Unióban termesztik, illetve állítják elő, az Unióba behozott bioüzemanyagnak pedig 23%-a elsősorban Indonéziából származó pálmaolaj, további 6%-a pedig szója¹;
76. rámutat a bioüzemanyag iránti uniós keresletnek a trópusi erdők pusztulásához kapcsolódó közvetett hatásaira;
77. megjegyzi, hogy ha figyelembe vesszük a közvetett földhasználat-változást, a növényi alapú bioüzemanyagok egyes esetekben akár az üvegházhatásúgáz-kibocsátás nettó növekedéséhez is vezethetnek, például az olyan, jelentős szénkészletekkel rendelkező élőhelyek felégetése esetén, mint a trópusi erdők és a tőzeglápok; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az önkéntes rendszerek Bizottság

¹ EUROSTAT – Supply, transformation and consumption of renewable energies [A megújuló energia kínálata, átalakulása és fogyasztása]; éves adatok (nrg_107a), Globiom-tanulmány: „Az Unióban felhasznált bioüzemanyagoknak a földhasználat megváltozására gyakorolt hatása”, 2015, és <http://www.fediol.be/>

általi értékelése nem terjed ki arra, hogy milyen hatással jár a közvetett földhasználat-változás;

78. felszólítja az uniós intézményeket, hogy a megújuló energiáról szóló irányelv reformja részeként annak önkéntes rendszerébe foglaljon bele konkrét ellenőrzési eljárásokat a földhasználati konfliktusokra, a kényszer- és gyermekmunkára, a mezőgazdasági termelők rossz munkakörülményeire az egészséget és a biztonságot fenyegető veszélyekre vonatkozóan; hasonlóképpen felhívja az Uniót, hogy vegye figyelembe a közvetett földhasználat-változások hatásait, és a megújuló energiaforrásokról szóló irányelv reformja terjedjen ki a társadalmi felelősségvállalási követelményekre is;
79. szorgalmazza olyan, hatékony fenntarthatósági kritériumoknak az uniós bioüzemanyag-politikába való beillesztését, amelyek megvédik a biológiai sokféleség szempontjából nagy értéket képviselő földterületeket, a jelentős széndioxid-készleteket megkötő földterületeket és a tőzeglápokat, és amelyek társadalmi kritériumokat foglalnak magukban;
80. elismeri, hogy az Európai Számvevőszék legfrissebb, a bioüzemanyagokra vonatkozó jelenlegi tanúsítási rendszereket elemző jelentése¹ szerint e rendszerek nem veszik figyelembe a fenntarthatóság egyes fontos szempontjait, például a kereslet közvetett hatásait, nem járnak hitelesítéssel, és nem tudják garantálni, hogy a tanúsított bioüzemanyagok ne okozzanak negatív társadalmi-gazdasági hatásokkal járó erdőirtást; tisztában van azzal, hogy a tanúsítási rendszer értékelése során aggályok merültek fel az átláthatósággal kapcsolatban; felszólítja a Bizottságot, hogy javítsa a fenntarthatósági rendszerek átláthatóságát, például dolgozzon ki megfelelő jegyzéket az ellenőrzendő szempontokról, például az éves jelentésekről, és biztosítsa annak lehetőségét, hogy kérelmezni lehessen független harmadik felek által végzett ellenőrzéseket; szorgalmazza, hogy a Bizottság rendelkezzen nagyobb hatáskörrel a rendszerek ellenőrzésére és nyomon követésére, a jelentéstételre és a fellépésre;
81. felszólít a Számvevőszék vonatkozó ajánlásainak a Bizottsággal egyetértésben történő végrehajtására;
82. aggodalommal állapítja meg, hogy az Unió által importált összes pálmaolaj 46%-át biodízel előállítására használják, és hogy ez körülbelül egymillió hektár trópusi földterület használatával jár; felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket az erdőirtást kiváltó növényi olajok, köztük a pálmaolaj bioüzemanyagok összetevőjeként való használatának lehetőleg legkésőbb 2020-ig történő fokozatos felszámolására;
83. megjegyzi, hogy a pálmaolaj használatának egyszerű betiltása vagy fokozatos kivezetése ahhoz vezethet, hogy olyan egyéb, bioüzemanyag előállítására alkalmas trópusi növényi olajjal helyettesítik majd, amelyet minden valószínűség szerint ugyanolyan ökológiai szempontból érzékeny régiókban termelnek, mint a pálmaolajat, és amely akár sokkal súlyosabb hatással is lehet a biológiai sokféleségre, a földhasználatra és az üvegházhatású gázok kibocsátására, mint maga

¹ Forrás: Európai Számvevőszék: A bioüzemanyagok tanúsítása – hiányosságok az önkéntes rendszerek elismerésében és felügyeletében (<http://www.eca.europa.eu/hu/Pages/NewsItem.aspx?nid=7171>).

a pálmaolaj; javasolja olyan, fenntarthatóbb alternatívák megtalálását és előmozdítását a bioüzemanyag-használatra, mint a hazai termelésű, repceből vagy napraforgómagból származó európai olajok;

84. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy egyidejűleg támogassa a második és harmadik generációs bioüzemanyagok továbbfejlesztését a földhasználat Unión belüli közvetett megváltoztatása kockázatának csökkentése érdekében, illetve ösztönözze a fejlett bioüzemanyagokra történő átállást az (EU) 2015/1513 irányelvvel összhangban és a körforgásos gazdaságra, az erőforrás-hatékonyságra és az alacsony kibocsátással járó mobilitásra irányuló uniós törekvéseknek megfelelően;

o

o o

85. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.